

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

23 OKT 2009

DET NASJONALE STATSADVOKATEMBETET

FOR BEKJEMPELSE AV ORGANISERT OG ANNEN ALVORLIG KRIMINALITET

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Pb.8019 Dep
0030 Oslo

Deres referanse
200805212

Vår referanse
pkl 105/CF-11AKL

Dato
21.10.09

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM ENDINGER I STATSBORGERSKAPSLOVEN OG STATSBORGERSKAPSFORSKRIFTEN

Det vises til departementets høringsbrev av 25. juni d.å. om forslag til endringer i statsborgerskapsloven og statsborgerskapsforskriften. Høringsfristen var satt til 15. oktober. Idet Det nasjonale statsadvokatembetet, ved en inkurie, ikke fikk oversendt høringsbrevet før den 13. oktober har departementet ved Erik Skedsmo gitt ny frist til 23. oktober.

Det nasjonale statsadvokatembetet er overordnet påtalemyndighet både for Kripos og Den sentrale enhet ved PST. Dette er to særorganer innenfor politiet som ikke sjelden vil etterforske forhold som kan ha betydning for en søknad om statsborgerskap. I høringsnotatets pkt. 17 behandles, i forbindelse med rutiner for berostillelse av statsborgerskapssøknader, spørsmålet om politiet skal pålegges en varslingsplikt til utlendingsmyndigheten om denne type etterforskinger. Statsadvokatembetet har kun merknader til denne delen av høringsbrevet og lovforslaget.

På side 33 i høringsbrevet skisseres tre alternative løsninger for hvordan en slik varslingsplikt eller varslingsadgang skal innrettes:

1. Den første løsning som skisseres er at politiet kun pålegges å varsle der søkeren *er siktet* (min utheving) for straffbart forhold som kan ha betydning for statsborgerskapssøknaden. Dette er en løsning som vil være overensstemmende med dagens løsning, slik denne er nedfelt i påtaleinstruksens § 5-13. Dog slik at for mange av de personer som etterforskes av PST/Kripos, vil det foreligge bosetningstillatelse slik at varslingsplikt likevel ikke inntre. I så måte vil også en slik løsning innebære en utvidelse av dagens varslingsplikt.
2. En annen løsning vil være at politiet ikke pålegges varslingsplikt, med den følge at utlendingsmyndigheten ikke nødvendigvis vil bli kjent med etterforskningen, hvilket igjen lett vil medføre at en person kan innvilges statsborgerskap mens han er under etterforskning for svært alvorlige straffbare forhold.
3. Den tredje løsning som skisseres er at utlendingsmyndigheten selv undersøker om en søker er under etterforskning.

Det nasjonale statsadvokatembetet er positive til et regelverk som kan forhindre at personer under etterforskning for eksempel krigsforbrytelser eller terrorhandlinger oppnår norsk statsborgerskap før etterforskningen og en eventuell straffesak er avsluttet. Den beste måten å forhindre innvilgelse av

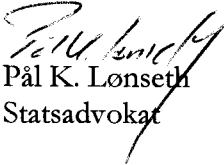
statsborgerskap i slike tilfeller vil være at politiet pålegges en varslingsplikt. En slik plikt må imidlertid ikke kompromittere en pågående skjult etterforskning. Det er derfor viktig at varsling ikke pålegges før vedkommende søker har fått status som siktet i etterforskningen. Bare fra dette tidspunkt vil man kunne være sikker på at tiltalte er kjent med politiets mistanke. Det konkrete forslag til lov i § 14-2 første ledd, hvor politiet pålegges varslingsplikt allerede fra det tidspunkt hvor "en søker kommer *under etterforskning*" (min utheving), vil føre for langt.

Den beste løsning vil være at politiet pålegges en varslingsplikt fra det tidspunkt hvor vedkommende under etterforskning får status som siktet, og at politiet pålegges å vurdere om varsel kan gis tidligere.

Når statsadvokatembetet frykter kompromittering av en skjult etterforskning hvis varslingsplikten inntreffer før søkeren er kjent med politiets etterforskning, har dette sammenheng med de forvaltningsrettslige innsynsregler som er gjeldende for utlendingsmyndigheten. Et varsel til utlendingsmyndigheten vil bli en del av sakens dokumenter hos utlendingsmyndigheten. Disse vil, i alle fall etter dagens praktisering av innsynsreglene, søkeren kunne gjøre seg kjent med. Han/hun vil da gjennom utlendingssaken bli kjent med etterforskningen, hvilket kan være ødeleggende for politiets mulighet til å oppklare forholdet.

Endelig bemerkes at statsadvokatembetet tidligere har avgitt høringsuttalelse til UDI om nytt rundskriv for utledningsmyndighetens taushetsplikt. Denne uttalelse er datert 25. juni 2008. De samme bekymringer i forhold til kompromittering av etterforskning ble fremført der. Regelverkene bør sees i sammenheng.

DET NASJONALE STATSADVOKATEMBETET

Pål K. Lønseth
Statsadvokat

Kopi:

1. Riksadvokaten
2. Kripos
3. PST, Den sentrale enhet (DSE)